

OPAS JULKISISTA HANKINNOISTA YRITYKSILLE

Tähän oppaaseen on koottu yrityksille perustietoa julkisista hankinnoista

Koska julkiset hankinnat ovat eri menettelyineen ja määräaikoineen laaja kokonaisuus, on tämä opas tehty Kotkan kaupungin hankintoja silmällä pitäen. Esimerkiksi kaupungin käyttämä sähköinen kilpailutusjärjestelmä vaikuttaa hankintojen ilmoittamisen vähimmäismääräaikoihin lyhentävästi.

Oppaassa onkin annettu aihepiireittäin lisätietolinkkejä, joista saa enemmän tietoa aiheesta. Oppaan loppuun on myös koottu sivustoja, joilta löytyy lisätietoa ja ohjeistusta julkisiin hankintoihin. Viimeisin voimassa oleva säädös julkisista hankinnoista on aina saatavilla Finlexin [hankintalakisivulta](#) (1397/2016 Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista).

yhteistyöterveisin,
Kotkan kaupungin talousyksikkö

Lisätietoja

Hankintasuunnittelija Mervi Veini

hankintasuunnittelu@kotka.fi

040 182 8570

Julkisilla hankinnoilla tarkoitetaan valtion, kuntien ja kuntayhtymien, valtion liikelaitosten sekä muiden hankintalainsäädännössä määriteltyjen hankintayksiköiden tekemiä hankintoja. Julkisia hankintoja säätelee hankintalaki (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016).

Lain tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuolisia mahdollisuuksia tarjota tavaroita, palveluita ja rakennusurakointia julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.

Julkisten hankintojen
pääperiaatteita ovat tarjoajien
tasapuolinen ja syrjimätön
kohtelu, tarjouskilpailun
avoimuus sekä suhteellisuus-
periaatteen noudattaminen.

[Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista](#)

JULKISEN HANKINNAN PROSESSI

Hankinnan läpimenoaikaan vaikuttavat olennaisesti hankittavan palvelun/tuotteen monimutkaisuus ja hankinnan kokonaislaajuus. Laajoissa hankinnoissa valmistelu-aika saattaa olla yhtä pitkä, ellei pidempikin, kuin itse tarjouskilpailun läpivienti julkaisusta sopimukseen tekoon. Myös tarjousvertailun teko saattaa viedä runsaastikin aikaa, jos esimerkiksi vertailuun sisältyy hankittavien tuotteiden testaaminen käytännön työssä.

Lakisääteisiä aikoja ovat EU-hankinnoissa tarjousajan vähimmäispituus (30 pv) sekä EU- ja kansallisissa hankinnoissa muutoksenhaku-aika (14 pv).

Julkisille tarjouskilpailuille on ominaista tarjouskilpailun etupainotteisuus. Tällä tarkoitetaan sitä, että hankinnan kohteen määrittelyt, sopimusehdot ym. laaditaan valmiiksi ennen tarjouspyynnön julkaisua.

Tarjouspyynnön julkaisun jälkeen tarjouspyynnön sisältöön, hankinnan kohteeseen, sopimusehtoihin ym. ei voida yleensä tehdä isompia muutoksia, vaan tarjoukset tulee tehdä tarjouspyynnön mukaisesti, ja tarjousten vertailu tulee tehdä tarjouspyynnössä kuvattujen vertailuperusteiden mukaisesti.

Menettelyn tarkoituksena on saada vertailukelpoisia ja yhteismitallisia tarjouksia.

Menettelyllä halutaan myös varmistaa, että tarjoajilla on samanlaiset tiedot hankinnan kohteesta, ja että tarjoajat saavat riittävästi tietoa tarjousten tekemistä varten.

Tarjouskilpailun etupainotteisuuden vuoksi hankintayksiköt voivat tehdä markkinakartoitusta ja käydä potentiaalisten tarjoajien kanssa ns. teknistä vuoropuhelua. Teknisessä vuoropuhelussa käsitellään tarjouspyynnön sisältöä, hankinnan kohteeseen liittyviä määrittelyjä, sopimusehtoja ym. potentiaalisten tarjoajien kommentit huomioiden.

” Hankinnan kohteen määrittelyt, sopimusehdot ym. laaditaan valmiiksi ennen tarjouspyynnön julkaisua.

Kynnysarvoilla määritellään hankintalain kilpailuttamisvelvoitteen soveltamisalaan kuuluvat julkiset hankinnat.

	PIENHANKINTA	KANSALLINEN HANKINTA	EU-HANKINTA
OHJAAVA LAKI TAI SÄÄDÖS	Kotkan kaupungin oma ohjeistus	hankintalaki	hankintalaki, EU:n hankintadirektiivi
KYNNYSARVOT	PALVELUT, TAVARAT JA SUUNNITTELUKILPAILUT	alle 60 000 euroa	60 000 euroa
	KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSET JA -URAKAT	alle 500 000 euroa	500 000 euroa
	TERVEYDENHOITO- JA SOSIAALIPALVELUT	alle 400 000 euroa	400 000 euroa
	MUUT ERITYISET PALVELUT (liite E)	alle 300 000 euroa	300 000 euroa
	RAKENNUSURAKAT	alle 150 000 euroa	150 000 euroa
	HANKINTAILMOITUS	ei	kyllä
	KÄYTETYT HANKINTAMENETTELYT	yksinkertaistettu rajoitettu tai avoin menettely	avoin, rajoitettu, neuvottelu, kilpailullinen neuvottelu, innovaatiokumppanuus, suunnittelukilpailu tai itse määritetty
	TARJOUSAIKA	hankinnan kohteeseen nähden riittävä	hankinnan kohteeseen nähden riittävä
	MUUTOKSENHAKUAIKA	14 pv (+7 pv tiedoksisaantiaika)	14 pv
	MUUTOKSENHAKUKEINOT	Hankintaoikaisuvaatimus tai kuntalain mukainen oikaisuvaatimus hankintayksikölle	hankintalain mukainen hankintaoikaisuvaatimus ja/tai valitus markkinaoikeuteen
	JÄLKI-ILMOITUS	ei	kyllä

* Kotkan kaupunki julkaisee hankintailmoitukset ja tarjouspyynnöt sähköisinä sekä käyttää sähköistä kilpailutusjärjestelmää.
Lisätietoja määräajoista [HILMAN sivuilta](#).

Julkisia hankintoja voidaan kilpailuttaa

- » avoimella menettelyllä
- » rajoitetulla menettelyllä
- » neuvottelumenettelyllä
- » kilpailullisella neuvottelumenettelyllä
- » innovaatiokumppanuudella
- » suunnittelukilpailulla
- » dynaamisella hankintajärjestelmällä

Kansallisissa hankinnoissa on myös mahdollista määritellä oma, yllä olevista eroava hankintamenettely, joka kuvataan tarjouspyynnössä.

Yleensä hankinnan kohde ratkaisee valittavan menettelyn.

AVOIN MENETTELY

Avoimessa menettelyssä kaikki halukkaat tarjoajat voivat saada tarjouspyyntöasiakirjat suoraan hankintailmoituksessa ilmoitetun linkin kautta. Tämän lisäksi hankintayksikkö voi toimittaa tarjouspyyntöasiakirjat tai niihin osoittavan linkin soveliaiksi katsomilleen toimittajille.

RAJOITETTU MENETTELY

Rajoitettu menettely on kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa hankintayksikkö julkaisee ilmoituksen hankinnasta, johon kaikki halukkaat toimittajat voivat pyytää saada osallistua. Hankintailmoituksessa esitetään vähimmäisvaatimukset ja soveltuvuuden arviointiperusteet tarjoajiksi hyväksyttävillä ehdokkaille.

Toisessa vaiheessa valitut ehdokkaat kutsutaan yhtäaikaaisesti ja kirjallisesti jättämään tarjouksensa. Kutsun liitteenä on linkki tarjouspyyntöasiakirjoihin.

[*Lisätietoa rajoitetusta menettelystä*](#)

NEUVOTTELUMENETTELY

Neuvottelumenettelyssä hankintayksikkö julkaisee ilmoituksen hankinnasta, johon kaikki halukkaat toimittajat voivat pyytää saada osallistua. Ilmoituksessa on oltava kuvaus tarpeesta ja hankittavilta tavaroilta, palveluilta tai rakennusurakoilta vaadittavista ominaisuuksista sekä kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailuperusteet. Ilmoitusta ei tarvitse julkaista, jos neuvottelumenettely on jatkovaihe aiemmalle kilpailutukselle.

Tämän jälkeen hankintayksikkö valitsee saapuneista osallishakemuksista vähintään viisi toimittajaa neuvottelumenettelyyn ja kutsuu yhtäaikaaisesti ja kirjallisesti valitut ehdokkaat jättämään alustavat tarjoukset. Tarjouspyyntöä tarkennetaan neuvottelukierrosten edetessä ja ehdokkaita voidaan pyytää tekemään uusia mukautettuja tarjouksia. Alkuperäisessä ilmoituksessa esitetyistä vähimmäisvaatimuksista ja vertailuperusteista ei kuitenkaan saa neuvotella.

Neuvottelut päätetään ilmoittamalla asiasta jäljellä oleville tarjoajille ja lähettämällä näillä lopullinen tarjouspyyntö.

Huomioitavaa on, että neuvottelumenettelyä voi käyttää vain, jos joku seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1. hankintayksikön tarpeita ei voida täyttää olemassa olevia ratkaisuja mukauttamatta
2. hankintaan kuuluu suunnittelua tai innovatiivisia ratkaisuja
3. hankinnan luonteeseen, monimutkaisuuteen tai oikeudelliseen ja rahoituksen muotoon liittyvistä erityisistä syistä tai niihin liittyvien riskien vuoksi ei voida tehdä hankintasopimusta ilman edeltäviä neuvotteluita
4. hankinnan kohteen kuvausta ei voida laatia riittävän tarkasti viittaamalla standardiin, eurooppalaiseen tekniseen arviointiin, yhteiseen tekniseen eritelmään tai tekniseen viitteeseen
5. edeltävässä avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä on saatu vain tarjouksia, jotka eivät vastaa tarjouspyyntöä, tai jos tarjouksia ei voida hyväksyä

[Lisätietoa neuvottelumenettelystä](#)

KILPAILULLINEN NEUVOTTELUMENETTELY

Kilpailullinen neuvottelumenettely asettuu neuvottelumenettelyn ja rajoitetun menettelyn väliin ja sitä voidaan pitää molempia joustavampana hankintamenettelynä.

Kuten neuvottelumenettelyssäkin kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä hankintayksikkö julkaisee ilmoituksen hankinnasta, johon kaikki halukkaat toimittajat voivat pyytää saada osallistua. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena on käytettävä parasta hinta-laatusuhdetta.

Tämän jälkeen hankintayksikkö valitsee saapuneista osallishakemuksista vähintään kolme toimittajaa neuvottelumenettelyyn ja kutsuu yhtäaikaaisesti ja kirjallisesti valitut ehdokkaat jättämään alustavat tarjoukset. Tarjouspyyntöä tarkennetaan neuvottelukierrosten edetessä, mutta ehdokkailta ei pyydetä prosessin aikana tarjouksia.

Neuvottelut päätetään ilmoittamalla asiasta jäljellä oleville tarjoajille ja lähettämällä näillä lopullinen tarjouspyyntö.

Kilpailullista neuvottelumenettelyä voi käyttää vain, jos joku seuraavista edellytyksistä täyttyy:

1. hankintayksikön tarpeita ei voida täyttää olemassa olevia ratkaisuja mukauttamatta
2. hankintaan kuuluu suunnittelua tai innovatiivisia ratkaisuja
3. hankinnan luonteeseen, monimutkaisuuteen tai oikeudelliseen ja rahoituksen muotoon liittyvistä erityisistä syistä tai niihin liittyvien riskien vuoksi ei voida tehdä hankintasopimusta ilman edeltäviä neuvotteluita
4. hankinnan kohteen kuvausta ei voida laatia riittävän tarkasti viittaamalla standardiin, eurooppalaiseen tekniseen arviointiin, yhteiseen tekniseen eritelämään tai tekniseen viitteeseen
5. edeltävässä avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä on saatu vain tarjouksia, jotka eivät vastaa tarjouspyyntöä, tai jos tarjouksia ei voida hyväksyä

[Lisätietoa kilpailullisesta neuvottelumenettelystä](#)

INNOVAATIOKUMPPANUUS

Innovaatiokumppanuuden tavoitteena on innovatiivisen tavarán, palvelun tai rakennusurakan kehittäminen ja tuloksena tuotettavien tavaroiden tai palvelujen hankkiminen. Innovaatiokumppanuutta voi käyttää, jos hankintayksikön tarvetta ei voida täyttää hankkimalla markkinoilla jo saatavilla olevia tavanomaisia tavaroita, palveluja tai rakennusurakoita.

Innovaatiokumppanuudessa hankintayksikkö julkaisee hankintailmoituksen, johon kaikki halukkaat toimittajat voivat pyytää saada osallistua. Tämän jälkeen valittujen ehdokkaiden kanssa siirrytään neuvottelemaan hankinnasta neuvottelumenettelyn mukaisesti.

Hankintayksikön ei tarvitse järjestää uutta tarjouskilpailua kehitystyön tulosten hankinnassa, jos hankinta tehdään menettelyyn otetuilta kumppaneilta ja jos kehitystyön tulokset sekä niiden hankinta vastaavat hankintayksiköiden ja menettelyyn osallistujien sopimaa suoritustasoa ja sovittuja enimmäiskustannuksia.

SUUNNITTELUKILPAILU

Suunnittelukilpailussa osallistujat vastaavat kilpailutus-kutsuun lähettämällä osallistumishakemuksen. Rajoitetussa suunnittelukilpailussa hakemukset arvioidaan etukäteen ilmoitetuilla perusteilla ja parhaat hakijat kutsutaan jättämään kilpailutyö. Avoimessa menettelyssä kuka tahansa voi jättää kilpailutyön suunnittelukilpailun sääntöjen mukaisesti.

Suunnittelukilpailulla tulee olla riippumaton tuomaristo, joka arvioi kilpailutyöt anonymieinä etukäteen ilmoitettujen puolueettomien vertailuperusteiden nojalla.

Suunnittelukilpailun voittajalta voidaan hankkia suorahankintana hänen laatimansa suunnitelma tai kilpailutyö.

[Lisätietoa innovaatiokumppanuudesta, 38-39 §](#)

[Lisätietoa suunnittelukilpailusta](#)

DYNAAMINEN HANKINTAJÄRJESTELMÄ

Täysin sähköisenä toteutettava dynaaminen hankintajärjestelmä on kestonsa ajan avoin kaikille soveltuvuusehdot täyttävälle toimittajille eli toimittajat voivat lähettää osallistumishakemuksensa koko hankintajärjestelmän keston ajan. Keston pituutta ei ole rajoitettu.

Hankintayksikkö perustaa dynaamisen hankintajärjestelmän julkaisemalla siitä rajoitettua menettelyä koskeva hankinta-ilmoitus, jossa ilmoitetaan järjestelmän jakamisesta luokkiin sekä hankintajärjestelmän kesto.

Järjestelmään hyväksyttävien ehdokkaiden määrää ei saa rajoittaa. Hankintayksikkö voi olla kuitenkin valitsematta ehdokkaita järjestelmään, jos ne eivät täytä asetettuja soveltuvuusvaatimuksia.

Jokainen yksittäinen hankinta dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä kilpailutetaan.

Kilpailutuksessa kaikille dynaamisen hankintajärjestelmän ehdokkaille lähetetään tarjouspyyntö samanaikaisesti. Tarjousaika on vähintään 10 päivää siitä päivästä, kun hankinta-asiakirjat on asetettu saataville.

[Lisätietoa dynaamisesta hankintajärjestelmästä](#)

Kynnysarvon ylittävistä julkisista hankinnoista ilmoitetaan sähköisessä [HILMA-palvelussa](#).

Tärkeimmät ilmoitukset ovat:

- » ennakkoilmoitus
- » hankintailmoitus
- » jälki-ilmoitus
- » korjausilmoitus
- » sopimusmuutosilmoitus
- » vapaaehtoinen suoramarkintailmoitus

Ennakkoilmoituksilla ilmoitetaan etukäteen suunnitteilla olevista hankinnoista. Ennakkoilmoituksen perusteella potentiaaliset tarjoajat voivat ilmaista kiinnostuksensa osallistua tulevan hankinnan tarjouskilpailuun ja mahdolliseen tekniseen vuoropuheluun.

Tarjouskilpailu ilmoitetaan alkaneeksi hankintailmoituksella. Hankintayksikön on asetettava tiettyjä poikkeustapauksia lukuun ottamatta tarjouspyyntö rajoituksetta, ilmaiseksi, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville sähköisessä muodossa.

Hankintasopimuksista, käyttöoikeussopimuksista sekä puitejärjestelyistä tehdään jälki-ilmoitukset. Jälki-ilmoituksessa ilmoitetaan mm. minkä toimittajan tai toimittajien kanssa hankinta- tai puitesopimus on tehty.

Suoramarkintaa koskevan ilmoituksen tekeminen ennen suoramarkinnan tekemistä on vapaaehtoista. Hankintayksikkö voi suoramarkintailmoituksella ilmoittaa tekemästään EU-kynnysarvon ylittävästä suoramarkinnasta.

Hankintayksiköiden on lisäksi tehtävä eräistä sopimusmuutoksista erillinen ilmoitus.

Tarjousaikojen on aina oltava riittäviä ottaen huomioon hankinnan laatu ja monitahoisuus sekä tarjousten laatimisen vaatima aika.

EU-kynnsarvon ylittävässä hankinnassa tarjousaika on vähintään 30 päivää, jos hankinnasta ei ole tehty ennakoilmoitusta ja tarjoukset otetaan vastaan sähköisesti. Tarjousaika on vähintään 15 päivää, jos hankinnasta on julkaistu ennakoilmoitus.

Tarjousaikana hankintayksikkö ei saa käydä keskustelua tarjoajien kanssa tarjouksen tekoon liittyvistä asioista. Tarjoaja voi tehdä kuitenkin tarjouskilpailuun liittyviä kysymyksiä tarjouspyynnössä määritellyä menettelyä käyttäen.

Kysymykset esitetään sähköisessä kilpailutusjärjestelmässä (Tarjouspalvelu.fi -portaali) tiettyyn ajankohtaan mennessä. Ajankohta on ilmoitettu tarjouspyynnössä.

Kysymyksistä laaditaan yhteenveto, ja vastaukset toimitetaan kaikille tarjoajille ja tarjouspyyntöön tutustuneille anonyymisti ilman kysyjän tietoja. Kysymykset ja vastaukset lisätään myös hankintasopimuksen liitteiksi. Tarjouspyyntöön liittyviin muihin tiedusteluihin ei vastata tarjoajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi.

Tarjoajilta voidaan lisäksi pyytää tarjousajan päätyttyä täsmennyksiä, selvennyksiä tai täydennyksiä tarjoukseen, jos siinä on puutteellisuuksia tai virheellisyys.

Nyrkkisääntö tarjoajalle: Kysy aina, jos tarjouspyynnössä on jotain epäselvää.

Tarjouspyynnön täsmentäminen on sekä hankintayksikön että tarjoajan etu.

TARJOAJAA JA TARJOUSTA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Hankintailmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa kuvataan tarjoajan soveltuvuutta (kelpoisuutta) koskevat vähimmäisvaatimukset. Vaatimusten on liityttävä hankinnan kohteeseen ja ne on suhteutettava hankinnan luonteeseen, käyttö-tarkoitukseen ja laajuuteen.

Vähimmäisvaatimukset voivat liittyä tarjoajan tai ehdokkaan toimilupiin ja rekisteröinteihin, taloudellisiin ja rahoituk-sellisiin sekä teknisiin ja ammatillisiin edellytyksiin. Tarjoajan tulee tarjouksessaan vakuuttaa, että se täyttää sille asetetut vähimmäisvaatimukset. Hankintayksiköllä on velvollisuus hylätä tarjoaja, joka ei täytä asetettuja vähimmäisvaatimuksia.

Soveltuvuutta koskevat vaatimukset eivät ole avoimessa menettelyssä tarjouksen vertailussa käytettäviä pisteytettäviä tekijöitä, vaan niillä todetaan ainoastaan tarjoajan edellytyk-set toteuttaa hankinta.

EU-kynnsarvon ylittävissä hankinnoissa vaatimukset esitetään yhteisessä eurooppalaisessa hankinta-asiakirjassa (ESPD). ESPD on tarjouspyynnön osa, jolla tarjoaja myös vakuuttaa soveltu-vuusvaatimusten täyttymisen. Kotkan kaupunki käyttää sähköistä kilpailutusjärjestelmää, johon on sisäänrakennettuna ESPD-lomakkeisto; tarjoajan ei tarvitse ladata erillistä tiedostoa tai dokumenttia.

ESPD annetaan myös kaikista ryhmittymän jäsenistä sekä sellaisista yksiköistä, joiden voimavaroja tarjoaja käyttää soveltuvuusvaatimusten täyttämiseksi. ESPD:llä annetaan myös tiedot tarjoajan alihankkijoista.

Tarjouksen tulee olla tarjouspyynnön mukainen.

Tarjouspyynnönmukaisuudella tarkoitetaan sitä, että tarjottu tuote tai palvelu vastaa tarjouspyynnössä edellytettyä, ja että tarjous vastaa tarjouspyynnön muita vaatimuksia eikä siinä ole tarjouspyynnön vastaisia ehtoja.

[Lisätietoa soveltuvuusvaatimuksista](#)

[Lisätietoa ESPD:stä](#)

Tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin eli jokin seuraavista

HINNALTAAN HALVIN

(laatutekijät on asetettu vähimmäisvaatimuksiksi ja vertailu tehdään hinnan perusteella)

KUSTANNUKSILTAAN EDULLISIN

(varsinaisen hinnan lisäksi muut kustannustekijät, esim. elinkaarikustannukset)

HINTA-LAATUSUHTEELTAAN PARAS

(hinnan lisäksi asetettu laadullisia, yhteiskunnallisia, ympäristö- tai sosiaalisten näkökohtien tai innovatiivisten ominaisuuksien vertailuperusteita)

Perusteet ja niiden suhteellinen painotus ilmoitetaan joko hankintailmoituksessa, tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa.

Hinta-laatusuhteen kustannustekijät voidaan ilmoittaa myös kiinteän hinnan tai kustannusten muodossa, jolloin kilpailu tapahtuu ainoastaan laatuun liittyvillä perusteilla. Tällöin kyseessä on niin sanottu käänteinen kilpailutus.

Vertailuperusteiden on liityttävä hankinnan kohteeseen, ne eivät saa antaa hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta ja niiden on oltava syrjimättömiä ja varmistettava todellisen kilpailun mahdollisuus.

Tarjoukset tulee jättää hankintayksikölle tarjouspyynnössä määritellyä menettelyä käyttäen. Erityisen huomioitavaa on, että tarjouksen viimeinen jättöaika on ehdoton.

Kotkan kaupungin käyttämä sähköinen kilpailutusjärjestelmä on synkronoitu Suomen viralliseen aikaan, eikä tarjousten jättäminen myöhässä ole mahdollista.

Myöhästyneitä tarjouksia ei oteta käsittelyyn.

Tarjousasiakirjojen julkisuus määräytyy hankintalain 138 §:n mukaisesti. Tarjousasiakirjat ovat pääsääntöisesti hankintapäätöksen jälkeen asianosaisjulkisia tarjouskilpailuun osallistuneille ja hankintasopimuksen allekirjoituksen jälkeen julkisia lukuun ottamatta liikesalaisuuksia.

Jos tarjouksessa on tarjoajan liike- tai ammattisalaisuuksia tai muuten salassa pidettävää tietoa, tulee tällainen tieto merkitä salassapidettäväksi. Hinta ei voi olla koskaan liike- tai ammattisalaisuus.

Tietojen julkisuuteen liittyvien ratkaisujen tekeminen on hankintayksikön vastuulla.

” Tarjouksen viimeinen jättöaika on ehdoton.

Tarjousten käsittely on nelivaiheinen

TARJOAJAN SOVELTUVUUDEN ARVIOINTI

Ennen tarjousten käsittelyä arvioidaan, täyttävätkö tarjoajat tarjouspyynnössä esitetyt tekniset, ammatilliset ja taloudelliset vaatimukset.

Tarjouskilpailusta suljetaan ne tarjoajat, jotka eivät täytä asetettuja vähimmäisvaatimuksia, tai joita koskee hankintalain 80 §:n mukainen, eräisiin rikoksiin syyllistymiseen liittyvä poissulkemisperuste.

TARJOUKSEN TARJOUSPYYNNÖN-MUKAISUUDEN ARVIOINTI

Tarjoajien soveltuvuuden arvioinnin jälkeen arvioidaan tarjousten tarjouspyynnönmukaisuus.

Tarjotun tuotteen/palvelun on oltava tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukainen, ja tarjouksen on sisällettävä kaikki pyydetty selvitykset.

Tarjouskilpailusta suljetaan pois ne tarjoukset, jotka eivät ole tarjouspyynnön tai tarjousmenettelyn ehtojen mukaisia. Hankintayksiköllä on oikeus pyytää täsmennyksiä ja korjauksia tarjouksiin, jos niissä on virheitä tai puutteita.

TARJOUSTEN ARVIOINTI VERTAILUPERUSTEIDEN MUKAISESTI

Tarjousten arviointi tehdään tarjouspyynnössä kuvattujen vertailuperusteiden mukaisesti.

Tarjoukset voidaan pisteyttää vertailuperusteittain esimerkiksi siten, että paras tarjous saa kyseisestä kohdasta 100 pistettä ja muut sen verran vähemmän, mitä sen arvioidaan olevan parasta tarjousta huonompi.

HANKINTAPÄÄTÖKSEN JA TIEDOKSIANNON TOIMITTAMINEN TARJOAJILLE

Hankintapäätös ja tiedoksianto liitteineen toimitetaan tarjouksen jättäneille samanaikaisesti sähköisen kilpailutusjärjestelmän välityksellä.

Vertailussa otetaan huomioon **vain sellaiset seikat, jotka ilmenevät kirjallisesta tarjouksesta**. Julkisuudessa ilmenneitä tai muuten yleisessä tiedossa olevia seikkoja tarjoajasta ei voi huomioida. Vaikka tarjoaja olisi tuttu esim. aiemmasta sopimuskumppanuudesta, tätä kohdellaan tarjouskilpailussa samalla tavoin kuin muita tarjoajia. Siksi on tärkeää toimittaa huolellisesti kaikki pyydetty tiedot.

Jotta hankinnasta voidaan tehdä hankintasopimus, siitä on tehtävä hankintapäätös perusteluineen ja annettava nämä tiedoksi tarjouskilpailuun osallistuneille tarjoajille.

Hankintapäätös perusteluineen annetaan tiedoksi kaikille tarjoajille. Kun hankintapäätös lähetetään tiedoksi sähköisesti, päätöksen katsotaan saadun tiedoksi päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä. Pääsääntöisesti tämä ajankohta on viestin lähettämishetki.

EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on noudatettava odotusaikaa, joka on 14 päivää hankintapäätöksen tiedoksiannosta. Kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa odotetaan 14 päivän muutoksenhakuajan päättymistä ennen sopimuksen tekoa.

Hankintasopimusta voidaan valmistella odotus- tai muutoksenhakuajana, mutta sitä ei allekirjoiteta ennen ajan päättymistä.

Hankintapäätökseen merkittävät tiedot ja sen liitteet

- » Valittu toimittaja
- » Hankinnan kohde ja määrä
- » Hankinnan kokonaishinta
- » Hankintamenettely ja miten hankinnasta on ilmoitettu
- » Tiedot ehdokkaan, tarjoajan tai tarjouksen mahdollisesta hylkäämisestä tai poissulkemisesta
- » Perustelut tarjouspyynnössä ilmoitetuin valinta- ja vertailuperustein
- » Tieto siitä, että hankintasopimus syntyy kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella
- » Tieto pakollisen odotusajan pituudesta EU-hankinnassa. Tieto myös vapaaehtoisen odotusajan noudattamisesta EU-kynnysarvot ylittävässä suora-hankinnassa, puitejärjestelyyn perustuvassa hankinnassa ja dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvassa hankinnassa.
- » Sovelletut lainkohdat
- » Muutoksenhakuohjeet eli valitusosoitus ja/tai oikaisuohje hankintayksikön yhteystiedoin

Hankintalain alaiseen tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja voi tehdä julkisen tarjouskilpailun hankintapäätöksestä oikaisuvaatimuksen hankintayksikölle tai valituksen markkinaoikeudelle. Hankintamenettelyä koskevissa virhetapauksissa kannattaa ensimmäiseksi olla suoraan yhteydessä hankintayksikköön virheen oikaisemiseksi.

Hankintapäätöksen liitteenä toimitetaan ohjeet hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle sekä valitusosoitus, jossa on ohjeistettu, miten valitus markkinaoikeudelle tulee tehdä.

Mikäli hankintamenettelyssä on tapahtunut virhe, voi hankintayksikkö oikaista virheen ns. hankintaoikaisulla. Hankintaoikaisu voidaan tehdä asianosaisen vaatimuksesta taikka hankintayksikön omasta aloitteesta. Hankintaoikaisu ei edellytä asianosaisen suostumusta.

Hankintamenettelystä voidaan myös valittaa markkinaoikeudelle. Markkinaoikeuskäsittelyllä pyritään korjaamaan hankintamenettelyssä mahdollisesti tapahtunut, hankintalainsäädännön soveltamiseen liittyvä virhe.

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa hankintapäätöksen tai muun hankintamenettelyn ratkaisun ja valitusosoituksen tiedoksisaannista. Hankintapäätökseen muutosta hakevan tarjoajan on ilmoitettava hankintayksikölle kirjallisesti asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

” Virhetapauksissa kannattaa ensimmäiseksi olla suoraan yhteydessä hankintayksikköön

Hankintalaki edellyttää, että hankintapäätöksen tekemisen jälkeen hankintayksikön on tehtävä erillinen kirjallinen hankintasopimus.

Hankintasopimus on tarjouskilpailun voittaneen tarjoajan tai tarjoajien ja hankintayksikön välinen sopimus, jossa sovitaan tavaran hankinnasta, palvelun suorittamisesta tai rakennusurakan toteuttamisesta vastiketta vastaan.

Hankintasopimuksessa sovitaan hankinnan yksityiskohdista. Pääsääntöisesti Kotkan kaupungin tarjouspyynnöt sisältävät sopimuksessa sovittavat asiat ja tarjouspyynnön liitteenä ovat sovellettavat sopimusehdot ja muut oleelliset tiedot. Erillinen sopimusluonnos voi olla myös tarjouspyynnön liitteenä.

Tarjouskilpailun jälkeen hankintasopimukseen ei ole mahdollista tehdä merkittäviä muutoksia.

Hankintasopimusta tai puitejärjestelyä ei saa EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa, kansalliset kynnysarvot ylittävissä liitteen E mukaisissa palveluhankinnoissa tai käyttöoikeussopimuksissa olennaisesti muuttaa sopimuskauden aikana. Olennaisia muutoksia ovat ainakin:

1. sellaisten ehtojen käyttöönotto, jotka hankintamenettelyyn kuuluessaan mahdollistaneet muiden kuin valittujen ehdokkaiden osallistumisen tai muun kuin hyväksytyn tarjouksen hyväksymisen tai jotka olisivat tuoneet hankintamenettelyyn lisää osallistujia
2. muutos, jonka jälkeen sopimuksesta tai puitejärjestelystä taloudellisesti edullisempi sopimuskumppanille sellaisella tavalla, jota alkuperäisessä hankintasopimuksessa tai puitejärjestelyssä ei ollut määritetty
3. muutos, joka laajentaa sopimuksen tai puitejärjestelyn soveltamisalaa huomattavasti
4. alkuperäisen sopimuskumppanin korvaaminen uudella sopimuskumppanilla.

Mikäli sopimusaikana tulee tarve tehdä ym. muutoksia, kilpailutetaan hankinta uudelleen lainmukaisella menettelyllä.

1. Hankintakalenterin lisäksi seuraa aktiivisesti Hilmaa tai ota käyttöön seurantapalvelu, jotta näet kiinnostavat tarjouskilpailut hyvissä ajoin. Ota yhteyttä tilaajaan esitelläksesi palveluitasi tai tuotteitasi.
2. Tutustu kiinnostavaan tarjouspyyntöön heti, jotta ehdit tarvittaessa esittää tarjouspyyntöä koskevat kirjalliset lisätietokysymykset ennen niiden esittämisaajan päättymistä.
3. Ota tarjouskilpailun aikana siihen liittyvissä asioissa yhteyttä hankintayksikköön vain tarjouspyynnössä ohjeistetulla tavalla. Ota yhteyttä aina, jos jokin kohta tarjouspyynnössä on epäselvä ja haluat siihen tarkennusta.
4. Jos sinulla on teknisiä ongelmia Tarjouspalvelu.fi:n kanssa, ota suoraan yhteyttä kilpailutusjärjestelmän palveluntarjoajan asiakastukeen: tuki@cloudia.fi, 020 766 1075
5. Lue tarjouspyyntö liitteineen huolellisesti läpi, jotta hahmotat tarjouspyynnön laajuuden ja tarjouksenteon edellyttämän työmäärän. Muista, että tarjouspyyntö on olennaisin osa tulevaa sopimusta.
6. Aloita tarjouksen valmistelu ajoissa, jotta ehdit jättämään sen ennen hyvissä ajoin ennen tarjousajan päättymistä.
7. Noudata tarjouspyynnön sisältöä tarjousta tehdessäsi; huomioi, että tarjous voidaan joutua hylkäämään pienenkin muotovirheen vuoksi. Varmista, että
 - » tarjottava tuote ja/tai palvelu täyttää hankinnan kohteen vähimmäisvaatimukset
 - » tarjouksen hinnat on ilmoitettu tarjouspyynnössä määritellyllä tavalla: vaaditussa yksikössä ja/tai muodossa.
 - » mikäli tarjouspyynnössä ei hyväksytä osatarjouksia ja/tai vaihtoehtoisia tarjouksia, näitä ei ole tehty
 - » tarjouksen ja tarjouspyynnön välillä ei ole ristiriitaisuuksiaSähköinen kilpailutusjärjestelmä muodostaa Tarjouspalvelu.fi:ssä antamiesi tarjoustietojen perusteella tarjousdokumentin, erillistä tarjousasiakirjaa ei tarvitse liittää.
8. Jos haluat lisätä tarjoukseen ylimääräisiä liitteitä, varmista huolellisesti, ettei niiden sisällössä ole mitään tarjouspyynnön kanssa ristiriidassa olevaa.

a

Avoimuus, läpinäkyvyys

Hankinnan aloittamisesta ja tehdystä hankintapäätöksestä tiedotetaan riittävän laajasti esim. julkaisemalla hankintaa koskeva hankintailmoitus kilpailutilanteen aikaansaamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä antamalla hankintapäätös asiamukaisesti tiedoksi.

Avoin menettely

Hankintamenettely, jossa hankintayksikkö julkaisee hankinnasta ilmoituksen. Avoimessa menettelyssä kaikki halukkaat toimittajat voivat tehdä tarjouksen.

e

Ennakoilmoitus

Hankintailmoitus, jossa tiedotetaan seuraavien 12 kuukauden aikana toteutettavaksi tulevasta EU-kynnysarvon ylittävästä hankinnasta. Tarjousaikaa voidaan lyhentää hankinnoissa, joista on julkaistu ennakoilmoitus.

h

Hankintailmoitus

Hankinnan aloittamisesta julkaistava ilmoitus, joka sisältää keskeiset tiedot hankinnasta.

Hankintamenettely

Menettely, jonka mukaisesti julkinen hankinta aloitetaan ja toteutetaan ja jonka puitteissa mahdolliset toimittajat voivat jättää tarjouksensa (esim. avoin, rajoitettu, neuvottelu- ja kilpailullinen neuvottelumenettely). Kansallisissa hankinnoissa voi olla myös hankintayksikön itse määrittelemä menettely.

Hankintapäätös

Tarjousten ja neuvotteluhankinnassa neuvottelujen perusteella tehty päätös kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi arvioidun tarjouksen valitsemisesta.

Hankintapäätöksen tiedoksianto

Hankintapäätöksen tekemisen jälkeen hankintapäätös on annettava tiedoksi tarjouskilpailuun osallistuneelle tai tarjouskilpailusta hylätylle. Myös hankinnan keskeyttämisspätös on annettava tiedoksi.

Hankintasopimus

Tarkoittaa kirjallista sopimusta, joka on tehty yhden tai useamman tarjoajan ja yhden tai useamman hankintayksikön välillä ja jonka tarkoituksena on rakennusurakan toteuttaminen, tavarankäntä hankinta tai palvelun suorittaminen taloudellista vastiketta vastaan.

Hankintayksikkö

Julkisen hankinnan toteuttava viranomainen tai muu hankintasäännösten mukaan hankintalainsäädännön noudattamiseen velvoitettu yksikkö.

j

Julkiset hankinnat

Julkiset hankinnat ovat vastikkeellisia (raha tai muu vastike) kirjallisia sopimuksia, jotka on tehty toimittajan ja hankintalaissa mainitun hankintayksikön välillä ja joiden tarkoitus on irtaimen tai kiinteän omaisuuden, työsuoritusten, rakennusurakan taikka palveluiden hankinta julkisista varoista osittain tai kokonaan suoritettavaa maksua vastaan.

Jälki-ilmoitus

Tehdystä EU-kynnysarvon ylittävästä hankintapäätöksestä säädetyssä määräajassa hankintasopimuksen tekemisestä julkaistava ilmoitus.

k

Kokonaistaloudellinen edullisuus

Hankintapäätöksen tekoperuste. Kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailu voidaan tehdä halvimman hinnan, kustannusten taikka hinta-laatusuhteen perusteella. Vertailussa käytettävät perusteet on määritettävä hankintakohtaisesti ja ilmoitettava joko hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä. Kustannusten vertailu voidaan tehdä esimerkiksi hankintahinnan tai elinkaarikustannusten perusteella. Laadun vertailuperusteita ovat mm. toimitusaika, esteettiset tai toiminnalliset ominaisuudet, tekniset ansiot, huoltopalvelut, toimitusvarmuus, tekninen tuki, innovatiiviset ominaisuudet ja hankinnan kohteen aiheuttamat ympäristökustannukset.

p

Pakollinen odotusaika

Aika, joka hankintayksikön on odotettava, ennen kuin EU-kynnysarvon ylittävää hankintaa koskeva hankintasopimus voidaan tehdä. Odotusaika on 14 päivää hankintapäätöksen tiedoksisaannista.

Puitejärjestely

Yhden tai useamman hankintayksikön ja yhden tai useamman toimittajan välinen sopimus, jonka tarkoituksena on vahvistaa tietyn ajan kuluessa tehtäviä hankintasopimuksia koskevat ehdot erityisesti hintojen ja tarvittaessa suunnitellun määrän osalta.

Puitesopimus

Sopimus, jonka hankintayksikkö tekee yhden tai useamman toimittajan kanssa, ja jossa sovitaan tietyn ajan kuluessa tehtäviin hankintoihin sovellettavista ehdoista. Puitesopimuksen sitovuus jonkin sovituksen tai vähimmäismäärän ostamiseen voidaan määritellä hankintakohtaisesti.

Poikkeuksellisen alhainen tarjoushinta

Hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta.

s

Syrjimättömyys

Kaikille tarjouskilpailuun osallistuville tarjoajille annetaan yhtäläiset mahdollisuudet sijaintipaikasta ja kansallisuudesta sekä muista hankintaan liittymättömistä seikoista riippumatta ja että hankintapäätöstä tehtäessä kaikkien tarjousten vertailussa noudatetaan samoja periaatteita ja ennalta ilmoitettuja vertailuperusteita.

t

Tarjouksen hylkääminen

Hankintayksikkö on velvollinen hylkäämään tarjouksen, mikäli se ei vastaa tarjouspyyntöä. Tarjous tulee hylätä, jos se saapuu tarjousajan jälkeen. Tarjoajien kelpoisuuden tarkastamisen yhteydessä tarjous tulee hylätä, mikäli tarjoajalta puuttuu taloudelliset tai tekniset edellytysten suoriutua sopimuksesta. Tarjoaja voidaan hylätä, jos se on laiminlyönyt lakisääteisten yhteiskunnallisten velvoitteiden täyttämisen, eikä ole päässyt sopimukseen ko. velvoitteiden täyttämisestä viranomaisten kanssa.

Tarjous tulee hylätä, jos se ei täytä tarjouspyynnön muodollisia vaatimuksia tai on tarjouspyynnön vastainen.

Hankintayksikkö voi hylätä kaikki tarjoukset, mikäli ne ylittävät määrärahat tai ovat sen arvion mukaan liian kalliita, eikä tämä ole katsottavissa tinkimiseksi. Hylkäämisestä ja sen perusteista tulee ilmoittaa tarjoajalle ja samalla toimittaa tälle valitusosoitus.

Tarjouspyyntö

Tarjouspyyntö on tilaajan laatima asiakirja, jossa määritellään hankinnan kohde ja sisältö, annetaan tarjouksen laatimista koskevat ohjeet sekä määritetään tarjoajan kyvykkyyttä koskevat vähimmäisvaatimukset, hankittavaa tuotetta koskevat vaatimukset, hankinnan valinta- ja vertailuperusteet sekä muut hankintaa koskevat ehdot. Tarjouspyyntö on hankintaprosessin tärkein asiakirja.

Tarjousten avaaminen

Määraikaan mennessä saapuneet tarjoukset avataan samanaikaisesti. Sähköiset tarjoukset avaa henkilö, jolle on järjestelmässä annettu tähän oikeudet. Järjestelmä tallentaa tiedot avaajasta ja avaushetkestä. Avaamisesta laaditaan pöytäkirja.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen

Tarjotulle tavaralle tai palvelulle hankintakohtaisesti asetettujen ehdottomien vaatimusten täyttymisen tarkistaminen tarjousasiakirjoissa esitetyn selvityksen perusteella.

Tarjousten vertailu

Vaihe, jossa niitä tarjouksia, jotka ovat läpäisseet tarjoajien soveltuvuuden sekä tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastamisen, vertaillaan toisiinsa käyttäen vertaamalla kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteita.

Vertailu voidaan toteuttaa joko sanallisesti, jos vertailuperusteita ei ole asetettu tärkeysjärjestykseen tai niille ei ole annettu suhteellista painotusta hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä, tai käyttämällä painoarvoja tai painotettua pisteytystä, jos tällainen oli ilmoitettu.

Tasapuolisuus

Toimittajien ja tarjousten yhtäläinen, objektiivinen kohtelu.

Valitusosoitus

Kun hankintapäätös annetaan tiedoksi tarjouskilpailuun osallistuville, tulee hankintapäätökseen liittää kirjallinen valitusosoitus eli muutoksenhakuohje tarjoajan ja ehdokkaan oikeudesta saattaa hankinta markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Vertailuperusteet, vertailukriteerit

Kaikki tarjousten vertailuperusteet on ilmoitettava etukäteen yksityiskohtaisesti, ja valinta on tehtävä ilmoitettujen vertailuperusteiden mukaisesti.

Vertailuperusteet ovat kriteereitä eli hinta- ja laatumääreitä, joita käytetään tarjousten vertailussa. Vertailuperusteita ovat mm. hinta, toimitusaika, valmistuspäivä, käyttökustannukset, laatu, elinkaarikustannukset, esteettiset tai toiminnalliset ominaisuudet, tekniset ansiot, huoltopalvelut, toimitusvarmuus, tekninen tuki ja hankinnan kohteen aiheuttamat ympäristökustannukset.

y

Yhteishankintayksikkö

Vastaa sovittujen tuoteryhmien ja palvelujen osalta kilpailutusten järjestämisestä, sopimusten laatimisesta ja niiden hallinnoinnista. Yhteishankintayksikkö noudattaa hankintalainsäädäntöä hankintojensa toteuttamisessa. Kun hankinta tehdään yhteishankintayksiköltä, hankintalain mukaan hankintayksikön ei tarvitse erikseen enää itse järjestää tarjouskilpailua ko. hankinnasta.

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161397>

Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen
alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja
käyttöoikeussopimuksista
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161398>

Hankintadirektiivi
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0024>

Hallintolaki
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434>

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621>

HILMA
<https://www.hankintailmoitukset.fi/fi/>

Työ- ja elinkeinoministeriö
<http://tem.fi/julkiset-hankinnat>

Suomen Yrittäjät
<https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/yritystoiminnan-abc/julkiset-hankinnat-316333>

Suomen Yrittäjien hankintaneuvonta
<https://www.yrittajat.fi/yrittajat/a/yrittajan-abc/yritystoiminnan-abc/julkiset-hankinnat/suomen-yrittajien-hankintaneuvonta-553148>

Julkisten hankintojen neuvontayksikkö
<https://www.hankinnat.fi/>

Hankinta-asiamiespalvelu
<https://www.hankinta-asiamies.fi/fi/>